PROPERTY OF ACKU

اراده DAILY

د افغان نشراتي مرکز ملي خپلواکه ورځپاڼه

۱۰۲۰

AFGHAN MEDIA RESOURCE CENTER A.M.R.C

سال تاسیس ۱۳۷۹ هـ. ش

یولسم کال - دویمه دوره، ۱۰۲۰ مه گڼه، پر له پسې ۲۰۹۵ گڼه د ۱۳۹۰ ل.دوري ۲۷ مه - د شنبې ورځ، د ۱۴۳۲ هـ ق جمادي الاول ۱۱ مه د ۲۰۱۱ د اپریل ۱۶ مه

نړیوال بانک:

د خوړو بیې بېساري لوړې شوې دي

نړیوال بانک خبرداری ورکړی چې د خوړو لوړې او څپڅاندې بیې په پرله پسې ډول د ډېوزلیو خلکو ژوند ګوابښي.

دغه بانک وایي د خوړو بیې د تېر یوه کال په پرتله ۳۶ سلنه لوړې شوې او د ۲۰۰۸ کال تر ټولو لوړې کچې ته نژدې شوې دي.

د نړیوال بانک مشر روبرټ زولیک ویلي دا مهمه ده چې خوړو ته لومړیتوب ورکړل شي او د هغه

۳مخ

ناټو ته د افغانستان په هکله د امریکا خبرداری!!!

د امریکا د بهرنیو چارو وزیرې هیلیري کلنټن پرون د جرمني په برلین کې د ناټو د بهرنیو چارووزیرانو په غونډه کې له افغانستانه د ځواکونو په ایستلو کې له بیړې د کار اخیستلو پر وړاندې خبرداری ورکړ او ویې ویل چې له دې څخه به طالبان سیاسي ګټه وکړي.

د برلین په غونډه کې، چې پرون پرانستل شوه او نن به هم دوام وکړي، د ناټو او د هغو هېوادونو د باندنیو چارو وزیران ګډون لري چې په افغانستان کې پوځیان لري.

دوی پرون تر ډېره د لیبیا په باب خبرې وکړې او ویې ویل، که د قذافي د ځواکونو پرضد حملې سختې نه کړي د قذافي پوځیان به په مصراتې کې قتل عام وکړي.

مېرمن کلنټن له افغانستانه د ځواکونو د ژر ایستلو په باب وویل، «موږ ته په کار ده چې دا یقیني کړو چې قربانۍ د سیاسي ملحوظاتو او لنډفکرۍ په خاطر ضایع نه شي.»

د امریکا د بهرنیو چارو وزیرې له افغانستانه د امریکایي پوځیانو د ایستلو د پیل په باب د ولسمشر بارک له لورې د جولای د میاشتې تعینول مهم ونه بلل او ویې ویل: «موږ ته پکار نه ده چې په دې اندېښنه ولرو چې له افغانستانه ځومره ژر ځواکونه ایستلی شو، د دې پرځای باید دې ته ډېره توجه ولرو چې څرنګه د افغانستان له خلکو سره مرسته کولی شو چې د تېرو پنځلس میاشتو بریاوې وساتي.»

بارک اوباما په امریکا کې د ولسمشرۍ پر چوکۍ تر کښېناستو وروسته په افغانستان کې د امریکایي پوځیانو

۳مخ

میلیبند نسبت به فراموشی بحران افغانستان هشدار داد

وزیر خارجه سابق بریتانیا گفت که جلب توجه حوادث آسیای میانه و شمال افریقا موضوع غیرقابل پیش بینی نبوده اما بسیار مهم است تا اهمیت شرایط موجود در افغانستان را درک کنیم.

" دیوید میلیبند"، وزیر خارجه سابق بریتانیا هشدار داد که به دلیل افزایش توجه به حوادث لیبا و آسیای میانه، بحران موجود در افغانستان با خطر فراموشی روبه رو است.

به گزارش بی‌بی‌سی، دیوید میلبند گفت که جلب توجه حوادث آسیای میانه و شمال افریقا موضوع غیرقابل پیش بینی نبوده اما بسیار مهم است تا اهمیت شرایط موجود در افغانستان را درک کنیم.

وی همچنین گفت که برای یافتن راه حل سیاسی قبل از خروج سربازان امریکایی و بریتانیایی از افغانستان، به تلاش‌های بیشتری نیاز است.

میلیبند خواستار مذاکره با طالبان برای پایان دادن به خشونت‌های جاری در افغانستان شد.

وی در این باره گفت: " عملیات نظامی در افغانستان جریان دارد اما بدون یک چارچوب سیاسی، بدون راه حل سیاسی، به زمانبندی خروج نظامی به سال ۲۰۱۴ نزدیک می شویم، بدون اینکه نقطه پایان معلوم باشد؛ این خطرناک است."

سران ناتو برای پایان حضور نظامی در افغانستان

زمان‌بندی کرده اند و براساس این تصمیم گیری، تمامی مسئولیت‌های امنیتی افغانستان تا پایان سال ۲۰۱۴ به نیروهای افغان سپرده می شود.

میلیبند در ادامه پیشنهاد کرد که برای گفت وگو با تمامی جناح‌های درگیر، به همراهی طالبان و سایر گروهای افغان و نیز برای گفت وگو با

ص۳

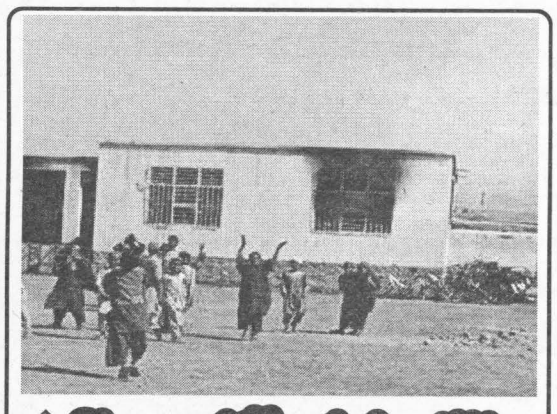

مخالفت با علم و آگاهی چرا؟

۲

نظرسنجی موسسهٔ فرانسوی:

سارکوزی ۷۴ درصد از محبوبیت خود را از دست داده است

کارشناسان احتمال می دهند حزب سوسیالیست فرانسه به رهبری " مارتین اوبری" بتواند در صورت وحدت در نامزدها، برای انتخابات ریاست جمهوری پیش رو، شکست سختی را متوجه حزب حاکم و دولت این کشور کند.

اخیرا نیز حزب حاکم " یو ام پی" به شدت از داخل دچار انشقاق شده و هریک سرشناسان آن، راه خود را در پیش گرفته اند.

" ژان لویی بورلو" از حزب راست میانه و وزیر پیشین محیط زیست کابینهٔ دولت فعلی از جمله کسانی است که اخیرا جدایی خود از حزب حاکم را اعلام کرده و بدین سبب مایه تحیر و تاسف بزرگان این حزب شده است.

وی اعلام کرد که درصدد است تا در انتخابات آینده ریاست جمهوری از حزب راست میانه نامزد شود.

کارشناسان معتقدند دولت فرانسه که به شدت به دلیل اجرای برخی از سیاست های داخلی و خارجی جایگاه مردمی خود را به خطر انداخته با دست زدن به برخی از اقدامات در حدود یکسال مانده به انتخابات ریاست جمهوری جایگاه تخریب شده خود را ترمیم کند.

دولت فرانسه در تلاش است تا با دست زدن به برخی از ابتکارعمل ها، بخشی از آراء مردمی را که اخیرا جبهه ملی راست افراطی فرانسه به رهبری مارین لوپن رهبر این حزب از حزب راست حاکم ربوده را به صندوق ها بازگرداند.

در انتخابات اخیر شوراها، جبهه ملی فرانسه پس از حزب سوسیالیست و حزب حاکم راست در جایگاه سوم قرار گرفته و زمینه نگرانی برخی از سیاستگذاران

ص۳

ترهګري په پاکستان کې تر ټولو ستره مسئله!

د پاکستان دانساني حقونو اداره وایي، چې په دغه هیواد کې تر ټولو ستره مسئله ترهګري ده او تېر کال په ترهګریزو پېښو کې څه ناڅه ۲۵۰۰ کسان او د امریکا د بې پیلوټه الوتکو په بریدونو کې نژدې ۹۰۰ کسان وژل شوي دي.

د پاکستان دانساني حقونو کمېشن یا (اېچ ار سي پي) مشر مهدي حسن وړمه ورځ په اسلام اباد کې راپور خپور کړ او وایي، چې تېر کال په دغه هېواد کې تر ټولو ستره مسئله ترهګري وه.

د راپور پر بنسټ ۲۰۱۰ زیږي کال په پاکستان کې ۶۷ ځانمرګي بریدونه شوي، چې د ۱۰۴۱ ولسي وګړو په ګډون ۱۱۵۹ کسان په کې وژل شوي دي.

د دغه راپور له مخې تېر کال د پاکستان په مختلفو سیمو کې په ترهګریزو پېښو کې ۲۵۴۲ کسان وژل شوي او ۵۰۶۲ نور ټپیان شوي دي.

په دغه راپور کې د بلوچستان مسئله ډېره خرابه ښودل شوې او زیاته شوې، چې د پاکستان د حکومت د بې پامۍ

۳مخ

د لوی او بښونکي خدای (ج) په نامه

سر مقاله

که ولسي جرګه د ۱۳۹۰ کال بودیجه ژر تصویب نه کړي...

ولسي جرګې تېر ځل د دولت له خوا تیاره کړل شوې د ۱۳۹۰ کال بودیجه له دې امله رد کړه، چې ولایتونو ته په کې د بیا رغونې او پرمختیایي چارو لپاره لږه ونډه ورکړل شوې وه. همداشان د ملي شورا – ولسي جرګې غړو د دې ټکي یادونه هم کوله، چې په دې بودیجه کې د تېر کال پاتې پروژې هم راغلي، حال دا چې د هغو بودیجه تېر کال تصویب شوې او د دې ترڅنګ یې ځینې نورې وړې او غټې ستونزې هم په ګوته کولې، چې له مخې یې بودیجه رد کړه. د ولسي جرګې له خوا ۱۳۹۰ کال د بودیجې تر رد کېدو وروسته څه موده مالیې وزارت دویم ځلي بیا ورباندې کار وکړ او د وزیرانو شورا ته یې واستوله، بلاخره څو ورځې وړاندې د وزیرانو شورا له فلیتره هم تېره شوه او د دویم ځل لپاره ولسي جرګې ته واستول شوه. اوسمهال یاده بودیجه بیا ولسي جرګې ته رسېدلې او د تصویب په تمه ده. دا چې ولسي جرګه به دا ځل د روان کال یاده بودیجه تصویب کړي او که به یې بیا هم د تېر په څېر رد کړي، په دې اړه د ولسي جرګې یو شمېر غړي وایي، چې که چېرې د هغوی غوښتنې او وړاندیزونه په کې ځای شوي وي او کره ځواب ورته ویل شوی وي، نو ډېر ژر به دغه بودیجه تصویب کړي او که نه، نو بنایي بیا به یې تصویب له خنډ سره مخ او ستونزې په کې پیدا شي، خو د مالیې وزارت د چارواکو په وینا دا ځل یې تر ډېره بریده د ولسي جرګې د غړو غوښتنې او وړاندیزونه په پام کې نیولي او تر ډېره یې په انکشافي بودیجه کې زیاتوالی هم راوستی دی.

خو اوس مهمه داده، چې ایا دا ځل به ولسي جرګه یاده بودیجه تصویب کړي او که نه؟ ځکه دا دی د نوي کال یوه میاشت تېره شوه او تر هغو چې دا بودیجه تصویبېږي او د کارو ګرځي، بنایي بله میاشت هم تېره شي، خو که پاملرنه وشي، نو د کار او بیا رغونې چارې چې تر ډېره په انکشافي بودیجې پورې تړلي دي، باید د کال په لومړیو میاشتو کې ترسره شي، ځکه دا د کار کولو لپاره تر ټولو ښه موسم دی، یانې نه په کې ګرمي شته او نه یخني او د کار کولو او د پروژو د تطبیق لپاره تر ټولو غوره وخت او مهال دی، خو متاسفانه چې دا دی د کال دغه مهال هم تېر بدونکی دی او زمور بودیجه تر اوسه لاتصویب شوې هم نه ده او دا هم لا معلومه نه ده، چې په څومره وخت کې به تصویب شي او که به بیا هم د تېر په څېر رد شي، خو که چېرې تصویب شي، بیا هم ستونزې تر یوه ځایه هوارولی شي او په چارو کې رغنده رول لوبولی شي، خو که خدای مه کړه، بیا هم رد شي، نو یوه میاشت به بیا حکومت پرې تېروي، یوه میاشت به په ولسي جرګه کې پرې تېرېږي او یوه میاشت به یې پر تطبیق تېرېږي، چې له یادو دوو میاشتو سره یو ځای یې خبره پنځو میاشتو ته ورسېږي او بیا به د بویجې تصویب هېڅ مانا ونه لري او د نږدې نیم کال لپاره به افغانستان هم اقتصادي ډز وخوري او هم به د هېواد پر نورو چارو او پرمختګ باندې ناوړه تاثیر واچوي. نو د دې لپاره اړینه داده، چې یاده بودیجه که هر څومره ژر کېږي، په سمه توګه وڅېړل شي او تصویب شي او د سیاسي لوبو بڼکار ونه ګرځي، تر څو افغانستان او افغان ولس له هر اړخیز پرمختګ څخه پاتې او او بې برخې نه شي.

مخالفت با علم و آگاهی چرا؟!

خالد وفایی

پیشرفت، ترقی، شگوفایی، تمدن، رفاه همگانی، عدالت اجتماعی و ... از جمله اهداف اصلی و اساسی بشر در هر عصر و زمان بوده است، چون انسان بدون هدف به دنیا نیامده، بلکه هدف از هستی انسان آبادی و زیبا ساختن سرزمین خداست. به همین منظور، خداوند متعال بشر را به خواندن و حصول علم و آگاهی دعوت نموده است، آموختن علم را بر مرد و زن فرض دانسته است و اولین پیام خداوند با سخن اقرأ (بخوان) آغاز می شود، بشر نیز، به تأسی از اوامر خداوند و با دانستن این مأمول که با خواندن و آگاهی هدف از هستی انسان در این کره خاکی برآورده می شود، تحت اعلامیه ها و قراردادهای ملی و بین المللی دولت ها و مقام های صالحه را مکلف نموده، تا زمینهٔ تحصیل و تعلیم را برای اتباع تحت حاکمیت خویش مساعد و حق تحصیل را به عنوان جزیی از حقوق اساسی و ذاتی اتباع تأمین نماید که ما نمونه های آن را در اعلامیهٔ جهانی حقوق بشر، اعلامیهٔ اسلامی حقوق بشر، کنوانسیون ها و قراردادهای بین المللی و قانون اساسی کشورها می توانیم مشاهده نماییم، (تعلیم حق تمام اتباع افغانستان است که تا درجهٔ لیسانس در مؤسسات تعلیمی دولتی به صورت رایگان از طرف دولت تأمین می گردد...) مادهٔ ۴۳ قانون اساسی افغانستان.

این امر دولت ها را وادار می نماید، تا در مناطق مختلف کشور به اعمار مکاتب و دانشگاه ها مبادرت ورزیده و زمینهٔ تعلیم و تحصیل را برای اتباع مساعد سازد.

در کشور ما نیز، دولت با ساختن مکاتب و دانشگاه ها در اقصا نقاط کشور زمینهٔ تعلیم و آموزش را برای شهروندان مساعد ساخته و سالانه هزاران تن به تحصیل و تعلیم می پردازند، خصوصاً بعد از سقوط حکومت طالبان این روند افزایش یافته و ما شاهد آن هستیم.

اما در مقابل یک گروه علم ستیز و مخالف علم و دانش آگاهانه یا ناآگاهانه مشکلات و چالش ها از جمله سوختاندن مکاتب، به شهادت رساندن استادان و شاگردان، تیزاب پاشی بر روی دختران متعلم، مسمومیت تعداد زیادی از متعلمان در ولایات مختلف کشور از جمله مواردی است که همه شاهد آن بودیم، ایجاد چالش فراروی تعلیم و آموزش اتباع این سرزمین ساخته و می خواهند که شهروندان این کشور را در جهل نگهدارند، تا اهداف و مرام تمویل کننده گان خویش را برآورده سازند. در غیر آن، توجیه نمی تواند داشته باشد، چه در عصر کنونی که انسان به اثر علم و دانش جهان را دگرگون و به دهکدهٔ کوچک تبدیل و فضا را در نوردیده، مخالفت با حصول علم و دانش جز یک فکر بدوی و فرسوده چیز دیگری نمی تواند باشد و دشمنان این وطن از این افکار بدوی و فرسوده نهایت استفاده را برای تأمین مقاصد خویش برده و با دست شهروند این کشور، این سرزمین را به ویرانه تبدیل می نمایند، با ایجاد چالش ها فراروی شهروندان و تهدید آنها می خواهند که دروازه های مکاتب را مسدود و در نتیجه مانع شگوفایی و ترقی مملکت شوند. لازم به تذکر است که شهروندان این مملکت با درک این حقیقت که گروه های تروریستی به گفتهٔ باداران بیرونی به این عمل مبادرت می ورزند، هیچگاهی نمی گذارند که آن گروه به اهداف شوم خود مبنی بر مسدود نمودن دروازه های مکاتب دست یافته و با سهمگیری فعال در عرصهٔ معارف مملکت را به ترقی سوق خواهند داد.

نشه یي توکي یوه نړیواله ستونزه؟!

نسیم بریال

په ټولیزه توګه هر هغه څه چې انسان نشه کړي او پر حواسو او هوش یې اغېز واچوي، هغه نشه یي توکي بلل کېږي. دا مهمه نه ده، چې هغه دې یوازې کوکنار او له کوکنارو څخه پیدا کېدونکي توکي له هیروینو او تریاک وي، بلکې په دې کټګوري کې ډېر نور څیزونه هم شته، چې انسان نشه کوي او له سده یې باسي. خو له بده مرغه په افغانستان کې یوازې همدا یو څیز چې هغه کوکنار دي، د ډېرې پاملرنې وړ دي او هره ورځ په لوېدیځو او د هېواد په کورنیو رسنیو کې وربانديې بحثونه روان وي. که د حقیقت له زاویې ځیر شو، نو ویلای شو چې تر ډېره بریده ددغې ناوړې پدیدې پر وړاندې نه یوازې مبارزه نه کېږي، بلکې پخپله دې ته زمینه مساعدېږي، چې خلک د کوکنارو کرته مخه کړي. ځکه په افغانستان کې له ډېر پخوا نه د دې ناوړې پدیدې پر وړاندې مبارزه کېږي، خو برعکس د دې پر ځای چې کوکنار کم او له منځه لاړ شي، نور یې هم په مقدار کې زیاتوالی راغلی او راځي، سره له دې چې په افغانستان کې له دغې پدیدې سره د مبارزې په لار کې یو بشپړ وزارت هم فعالیت کوي. دغه وزارت په ظاهره ډېرې چیغې وهلي او د کوکنار د مبارزې په لار کې یې ځینې نمایشي ګامونه پورته کړي، خو په حقیقت کې دوی یوازې تبلیغاتي مبارزه کړې نه حقیقي، ځکه که یو وزارت هر ډول اجرایوي واک ولري او بیا هم د هغه وزارت د دا ډول پدیدو په له منځه وړلو کې پاتې راځي، دا د پوښتنې وړ خبره ده. له دې ټولو داسې ښکاري چې په اصل کې د دې پدیدې تر شا یو شمېر کورنۍ او نړیوالې مافیایي کړۍ شته، چې د کوکنارو کر ته خلک هڅوي او له دې نه دوی ته ډېرې لویې لویې ګټې لاسته ورځي او په ټوله نړۍ کې یې د قاچاق کاروبار روان کړی دی. د نشه یي توکو مافیایي کړۍ تل هڅه کوي، څو د نشه یي توکو بیې لوړې وساتي او په دې توګه کروندګر دې ته اړ کړي، چې نشه یي توکي وکري. په دې توګه ویلای شو، اوسمهال په افغانستان کې ورځ په ورځ د دغو توکو په تولید او کر کې زیاتوالی راځي او همدا زیاتوالی د دې لامل هم شوی چې زمور په لکونو لکونو هېوادوال اوس پر نشو

اخته دي او د ژوند ۳مخ

روابط امریکا و پاکستان ...

هم زمان با این تنش ها وایجاد بحران سیاسی بین دو کشور، پاکستان خواهان کاهش اجنت های سازمان سیای امریکا در این کشور شده است.

رییس سازمان اطلاعات ارتش پاکستان در دومین نشست با "لئون پانتا" همتای امریکایی خود، طرح کاهش نیروهای سازمان اطلاعات مرکزی سیا را در کشورش مطرح کرد.

به گزارش ایرنا به نقل از برخی منابع آگاه دو روز قبل جنرال "احمد شجاع پاشا" پس از اولین نشست با "لئون پانتا" با "مایک مولن" رییس فرمانده مشترک ارتش امریکا در این کشور دیدار و گفت و گو کرده است.

به گفته این منابع یکی از همراهان "پاشا" به دلایلی جلسه دوم با مقام های سیا را ترک کرده است.

این منابع گزارش برخی رسانه های خبری در بارهٔ بازگشت رییس سازمان اطلاعاتی ارتش پاکستان را تکذیب کرده اند.

مذاکرات "پاشا" در امریکا ادامه دارد و دو طرف برای رسیدن به نقطه نظرات مشترک و مهم و کاهش تنش های موجود، این جلسات را برگزار می کنند.

جنرال پاشا مواردی را که از سوی امریکایی ها، پاکستان بی دلیل محکوم کردند، در این نشست به طرف امریکایی گوشزد کرده است.

به گفته این منابع، سپس رییس سازمان اطلاعات مرکزی امریکا، سیا دوسیه مامور بازداشت شده خود در لاهور را مطرح کرد.

تشکیل این دوسیه باعث شد تا روابط دو سازمان به شدت نزول کند و دو طرف روابط سردی را با یکدیگر داشته باشند بطوریکه حملاتی را علیه هم در چندماه گذشته انجام دادند.

افسران ارشد در ارتش پاکستان چندی پیش اعلام کرده بودند که دو سازمان اطلاعاتی این کشورها عملیات های مشترکی را در پاکستان انجام داده اند که پس از بازداشت ریموند دیویس امریکایی در لاهور این موضوع تقریبا متوقف شد.

دولت و مردم پاکستان به شدت از عملیاتهای مخفی نیروهای سازمان سیا در کشورشان خشمگین هستند و اعتراض هایی را در سطح بالا به این موضوع طرح کرده اند.

بنا بر اعلام این منابع، جنرال پاشا از رییس سیا خواسته است تا امریکا عملیات های این سازمان در پاکستان و همچنین حملات هواپیماهای بدون سرنشین به مناطق قبایلی را در مرز با افغانستان متوقف سازد.

مقام های پاکستانی پیشتر خواستار این مساله شده بودند که ۳۰۰ مامور سازمان اطلاعاتی امریکا کشورشان را ترک کنند.

اسلام‌آباد نیز به شدت از حمله هواپیماهای بدون سرنشین امریکا به مناطق قبایلی در شمال غربی این کشور و در نزدیکی مرز با افغانستان که در آخرین حمله هوایی امریکا به این مناطق به نشست سران قبایل بیش از ۴۴ نفر کشته شدند، معترض است.

بطوریکه جنرال اشفاق کیانی فرمانده نیروی زمینی ارتش پاکستان این حملات را به شدت محکوم کرد و خواستار توقف آن شد.

حتا سفیر امریکا در اسلام آباد پس از این حمله به وزارت امور خارجه پاکستان احضار شد و مراتب اعتراض دولت پاکستان به وی ابلاغ گردید.

گفتنی است که امریکا و سازمان سیا از حملات این هواپیماها به مناطق مرزی پاکستان بهره برداری خاص خود را می کنند.

سارکوزی ۷۶ درصد از محبوبیت ...

دولت فرانسه را فراهم ساخته است.

این درحالی است که جبهه ملی فرانسه در نظر سنجی های اخیر نیز با بخت و اقبال بیشتری مواجه بوده است.

جمهوری پنجم از سال ۱۹۵۸ میلادی در فرانسه و همزمان با "شارل دوگل" اولین رییس جمهور از این دوران شکل گرفت. براساس قانون جمهوری پنجم، رییس جمهور کشور با مراجعه به آراء عمومی برگزیده می شود.

نیکولای سارکوزی ششمین رییس جمهور از جمهوری پنجم فرانسه به حساب می آید.

میلیبند نسبت به فراموشی ...

کشورهای همسایه به همراهی پاکستان نیاز است تا یک میانجی از سوی سازمان ملل متحد معرفی شود.

میلیبند هدف از این کار را ایجاد یک راه حل سیاسی برای بحران موجود در افغانستان خواند.

وی گفت: "حقیقت این است که طالبان می خواهند موضع قدرت‌های غرب را بدانند و تا زمانی که این قدرت‌ها به رهبری امریکا و بریتانیا، موضع ما را در مورد حضور نظامیان خارجی و راه حل‌های سیاسی در افغانستان مشخص نکنند، نمی توانیم واقعا یک روند واقعی و جدی سیاسی را به وجود بیاوریم."

میلیبند همچنین خواستار اقدامات فوری در این زمینه شد و هشدار داد که هر اندازه سال ۲۰۱۴ نزدیکتر می شود، قدرت غرب در افغانستان رو به کاهش می نهد.

طبق این گزارش، میلیبند قرار است به امریکا رفته و در انستیتوت تکنولوژی ماساچوست در مورد نیاز به راه حل سیاسی برای افغانستان سخنرانی کند.

نشه يي توکي يوه نړيواله...

حالت يې د هرې ورځې په تېرېدو د خربوالي پلو ځي او پر ټولنه يې ډېرې ناوړې اغېزې اچولې دي. که څه هم افغان دولت په وار وار منلې، چې يو شمېر لوړپوړي دولتي او نا دولتي کسان هم د نشه يي توکو په کاروبار او قاچاق کې لاس لري، خو تر اوسه يې په دې برخه کې هېڅ داسې څه نه دي ترسره کړي، چې خلک ووايي، چې رښتيا هم د نشه يي توکو پر وړاندې مبارزه شوې ده او يا کېږي، بلکې دولت نه يوازې د دا ډول خلکو په افشا کولو او نيولو کې ګام نه دی پورته کړی، بلکې لا يې ورته د داوړ کارونو موکه ورکړې ده. همداشان يو بل څه چې د يادونې دي، دادي، چې د نورو نشه يي توکو تر څنګ اوسمهال په افغانستان کې د شرابو خوړل هم ډېر دود شوي او حتا په ځينو محفلونو کې خو خلک ښځي ورباندې ويارکوي او هغه څوک چې شراب نه خوري، هغه ورته يو بې فرهنګه او وروسته پاتې انسان ښکاري او تر ډېره بيا هم زمور ځوان نسل د دې ښکار ګرځي. ډېرى وخت داسې هم شوي، چې ځوانانو شراب خوړلي او بيا د موټر جلب ته ناست او ان داسې ترافيکي حادثې يې هم کړي، چې د انسانانو پر مرګ هم تمامې شوې دي. په هر صورت دا او نور ټول نشه يي توکي اوس په افغانستان کې دومره زيات شوي، چې حد پرې تمام دی، خو د مخنيوي په برخه کې يې تر اوسه هېڅ هم نه دي شوي او لامل يې هم دادی، چې پخپله د دولت په چوکاټ او له دولته بهر ځينې کورنۍ او بهرنۍ مافيايي کړۍ شته، چې د دا ډول توکو د توليد، قاچاق او کارونې لپاره کار کوي او نه يوازې افغان ولس او ټولنه له لوی مصيبت او ګواښ سره مخ کوي، بلکې نړيوال او نړيواله ټولنه هم له دې ستر ناروين او مصيبت سره مخ کوي. په دې توګه که د يادو توکو پر وړاندې سالمه او پر ځای مبارزه ونه شي او هغه کسان چې د دې توکو کاروبار کوي، محاکمه او له کاره ونه غوځول شي، نو د افغانستان دولت او ولس لپاره به ډېرې ناوړې پايلې ولري او دا پايلې به پر هرڅه ډېرې منفې اغېزې واچوي او وروسته به يې په اړه هر اقدام بې ځايه او بې ګټې وي.

ناټو ته د افغانستان په هکله ...

شمېر درې برابره زيات کړ خو ويې ويل چې د روان کال له جولای څخه به د خپلو ځواکونو په ايستلو پيل وکړي او د ۲۰۱۴ کال تر پايه به ټول پوځيان وباسي.

مېرمن کلنټن وويل، انتقال يا ځواک لېږد بايد په داسې ډول وي چې په نتيجه کې يې پخلاينه او ديپلوماسي نتيجه ولري. مور بايد خپلو هلوځلو ته دوام ورکړو.»

دې زياته کړه: «پکار ده چې په دې تاکيد وکړو چې مور د امنيتي چارو مسوولیت افغانانو ته ولېږدوو، نه دا چې له افغانستانه وځو.»

دې دا هم وويل چې د انتقال موضوع هم لا ډېره په ابتدايي مرحله کې ده. سره له دې چې په امريکا کې اوس د دغه هېواد له افغان ماموريت سره ولسي مخالفت زيات شوی، د دغه هېواد جمهوري غوښتونکي پر ولسمشر اوباما انتقاد کوي چې ولې يې له افغانستان څخه د ځواکونو د ايستلو د پيل لپاره د جولای مياشت اعلان کړه. دوی وايي دې اعلان طالبانو او د افغانستان ګاونډي پاکستان ته ناسم پيغام ورساوه.

د اوباما حکومت په تدريجي ډول له اعلان کړي مهالوېشه شاته شو او د جولای پر ځای يې په دې خبره ټينګار زيات کړ چې ډېر شمېر امريکايي پوځيان به د ۲۰۱۴ کال په پای کې له افغانستانه ووځي.

مېرمن کلنټن وويل طالبان دې انتظار نه باسي چې مور به له افغانستانه وځو او ميدان به دوی ته پرېږدو.

د تاند د راپور له مخې، د امريکا د بهرنيوچارو وزيرې په عين حال کې خبرداری ورکړ چې په پسرلي کې به په افغانستان کې تشدد زيات شي. نو مور ته پکار ده چې خپل ملتونه تيار کړو چې طالبان به ډېر ويجاړوونکي او پارونکي بريدونه وکړي.

د خوړو بيو د منځني ختيځ او شمالي افريقا ګډوډيو په زېرونه کې ونډه درلوده، که څه هم سياسي شکايتونه او ځپنې يې تر ټولو روښانه عامل برېښي.

د پيسو نړيوال صندوق يوې بلې وروستۍ څېړنې چې پر وروستيو نارامیو نه ده ولاړه، پياوړې احصايوي يا شمېريزې بېلګې موندلې چې ښيي د خوړو لوړېدونکې بيې د کمو عايداتو لرونکو هېوادونو کې لا ډېرې ګډودی او حکومت ضد مظاهرې زېرۍ.

ترهګري په پاکستان کې تر ټولو ...

لاملـه د دې صوبې حالات، نور هم خرابېږي.

تېر کال په بلوچستان کې د هدفي وژنو ۱۱۷ پېښې شوې دي، چې ۱۱۸ کسان په کې وژل شوي او ۴۰ نور په کې ژوبل شوي دي، چې په دغو وژل شويو کسانو کې ۲۹ بلوڅ نه دي او ۱۷ هم شيعه يان په کې دي.

د پاکستان د انساني حقونو په راپور کې زياته شوې، چې تېر کال په ترهګريزو او هدفي بريدونو کې ۲۰ خبريالان او له ارسنيو سره اړوند کسان وژل شوي دي.

د تاند د راپور له مخې، د پاکستان د انساني حقونو د کمېسيون مشر وايي، چې تېر کال د ښځو لپاره هم خطرناک و او د دغه هېواد په مختلفو سيمو کې د غيرت په نامه ۷۹۱ ښځې وژل شوې دي.

د خوړو بې ساري لوړې...

بهوزليو خلکو ساتنه وشي، چې خپله ډېره شتمني او پيسې پر خوړو لګوي.

د دغه بانک نوې شمېرې ښيي د ځينو بنسټيزو خوراکي توکو بيې خورا لوړې شوې، چې تېر کال په کې د جوارو او غنمو بيه ۷۰ سلنه لوړه شوې، مګر د وريجو بيې بيا ثابتې پاتې شوې دي.

نړيوال بانک د يو شمېر لومړيو ګامونو د پورته کولو غږ کړی، چې د بهوزلو لپاره د خوراکي توکو پروګرامونه او د سونتوکو د موخو نرمښت هم په کې شامل دی، چې کولی شي د خوراکي توکو په کښتونو کې بدلون راولي.

د اوږدمهاله مودې په اړه نړيوال بانک وايي پر کرنه خپل لګښتونه د کال ۷ ميليارډو ډالرو ته لوړوي.

دغه بانک د خوړو د بيو د لوړوالي پړه د غلو دانو په مهمو صادرونکو هېوادونو کې د هوا پر حالاتو او په نړيواله کچه د خوړو د زېرمو پر لږوالي اچوي.

پر دې سربېره د تېلو دانو او جوارو په ګډون له غلو دانو څخه د سونتوکو توليد ته هم ګوته نيسي.

د تېلو لوړې بيې هم يو عامل جوړوي، چې پخپل وار د خوړو لېږدولو پر بيو اغېزه کوي.

روابط امریکا و پاکستان با بحران بسیار جدی مواجه است

گاردین

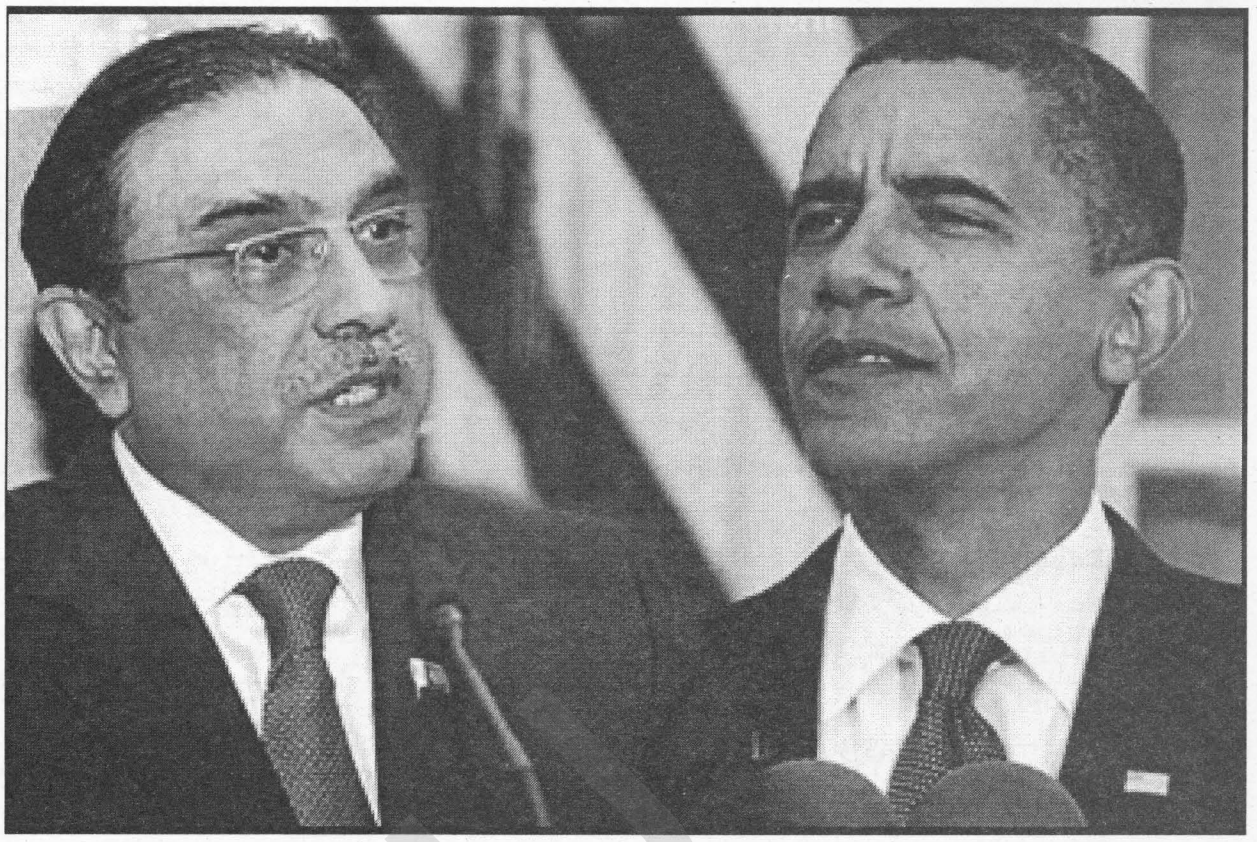

گاردین به نقل از مقام های پاکستانی نوشته است: حملات هواپیماهای بدون سرنشین و فعالیت نیروهای سازمان اطلاعات جاسوسی امریکا (سیا) در پاکستان، روابط پاکستان و امریکا را با بزرگترین بحران از زمان حملات ۱۱ سپتمبر به این سو مواجه کرده است.

روزنامهٔ " گاردین" به نقل از سیاستمداران پاکستانی، منابع ارتش و مقام های امنیتی این کشور نوشته است: مباحث تلخ کنونی میان اسلام آباد و واشنگتن در ارتباط با فعالیت مخفی نیروهای سیا در خاک پاکستان، افزایش مخالفت با حضور نیروهای خارجی در منطقه و عدم پیشرفت در مذاکرات صلح افغانستان به بزرگترین بحران در روابط امریکا و پاکستان از حملات یازده سپتمبر به این سو دامن زده است.

این روزنامه خاطرنشان کرد: واشنگتن و لندن، پاکستان را هم پیمان اصلی خود در " مبارزه با ترور" قلمداد می کنند و دولت و ارتش پاکستان هم به رغم گذشت ۱۰ سال از آغاز جنگ افغانستان خود را نسبت به هم پیمانی با امریکا در این جنگ متعهد می دانند.

مقام های پاکستانی هشدار داده اند که انتقاد شدید امریکا از کمپاین مبارزه با تروریزم اسلام آباد در مناطق قبیله یی غرب پاکستان که بار دیگر در گزارش هفته گذشته کاخ سفید مورد تاکید قرار گرفت و نیز افزایش نیروهای امریکایی در افغانستان، روابط دو کشور را در آستانه قطع کامل قرار داده است.

این روزنامه به نقل از" سلمان بشیر" وزیر خارجه پاکستان می نویسد: " ما انگشت نما کردن پاکستان از سوی امریکا را نخواهیم پذیرفت و به ارزیابی دوباره شالوده های روابط خود با امریکا به منظور رفع ابهامات آن نیاز داریم."

این روزنامه با اشاره به وخامت اوضاع خشونت آمیز در افغانستان طی سال گذشته و پیشرفت اندک تلاش های آشتی جویانه در این کشور به نقل از " رحمان ملک" وزیر داخلهٔ پاکستان، نوشته است: " امریکایی ها باید دست از سرزنش کردن دیگران به دلیل مشکلاتشان در افغانستان بردارند. اگر راهبرد اتخاذ شده در این کشور غلط است، همه کسانی که در ترسیم چنین راهبردی نقش داشته اند، باید مسوولیت آن را بپذیرند."

وی افزود: " پاکستان از زمان آغاز عملیات مبارزه با ترور، به گونهٔ غیرقابل وصف رنج برده است. ما فقط برای پاکستان نمی جنگیم بلکه این جنگ به نفع تمام جهان است. بی ثباتی در این کشور به معنای بی ثباتی در کل منطقه است."

وی خطاب به امریکایی ها گفت: " ما خود قربانی عملیات تروریستی هستیم و بخشی از تروریست ها نیستیم."

هفته گذشته، اعضای کانگرس امریکا، پاکستان را به سیاست های تزویر آمیز در مبارزه با تروریزم متهم کردند. در عین حال، کاخ سفید تلاش های اسلام آباد در مبارزه با تروریزم را در مناطق قبیله یی نا امید کننده توصیف کرد.

در مقابل، پاکستان از فعالیت نیروهای سازمان جاسوسی امریکا (سیا) در داخل خاک این کشور، نادیده گرفتن این کشور از سوی امریکا به ویژه در رابطه با مذاکرات صلح مسکوت مانده با طالبان و شکست امریکا در درک هزینه و تاثیر کامل " مبارزه با ترور" در اقتصاد و انسجام اجتماعی پاکستان خشمگین است.

گاردین به نقل از یکی از مقام های امنیتی پاکستان که نامش فاش نشده، نوشت: " مشکل اصلی ما حضور نیروهای خارجی در افغانستان است. این مشکل اصلی همه کشورهای منطقه است، مبارزه با ترور به افراط گرایی در درون جامعه پاکستان دامن می زند."

به گفته یکی دیگر از مقام های ارشد امنیتی پاکستان، حملات هواپیماهای بدون سرنشین امریکایی که اهداف سیا را در مناطق قبیله یی هم مرز این کشور با افغانستان هدف قرار می دهد، احساسات ضد امریکایی در پاکستان را تحریک کرده و توجیه تداوم همکاری این کشور با امریکا در مبارزه با ترور را به شکل فزاینده یی دشوار کرده است.

این مقام پاکستانی خاطرنشان کرد که ارتش این کشور کمپاین های مختلفی را برای سرکوب طالبان و القاعده از سال ۲۰۰۱ تاکنون تشکیل داده است اما در مقابل فشار امریکا برای حمله به وزیرستان شمالی، مقاومت می کند.

وی این پرسش را مطرح کرده که " آیا امریکایی ها از ما می خواهند که علیه کشور خود اعلام جنگ کنیم؟"

وزیر کشور پاکستان معتقد است امریکا به ترسیم راهبرد بهتری برای مبارزه با تروریزم نیاز دارد و باید در فناوری هواپیماهای بدون سرنشین با این کشور همکاری داشته باشند.

وی با اشاره به افزایش احساسات ضد امریکایی در کشورش خاطرنشان کرد: " ما خواهان توقف حملات هواپیماهای بدون سرنشین هستیم."

گاردین ادامه می دهد: تنش بر سر فعالیت سیا در پاکستان در اوایل سال جاری به دنبال بازداشت " ریموند دیویس" کارمند کنسولگری امریکا در لاهور به جرم دست داشتن در حادثه تیراندازی این شهر به اوج خود رسید. دیویس پس از سپری کردن ۴۷ روز در بازداشت و بازپرسی های انجام شده، با پرداخت غرامت آزاد شد.

آزادی وی خشم مردم پاکستان را برانگیخت. اما یک روز پس از آزادی این تبعه امریکایی از زندان، هواپیماهای بدون سرنشین امریکایی به صورت برنامه ریزی شده یا اتفاقی به ایالت وزیرستان حمله ور شدند. این حمله خشم افکار عمومی پاکستان را بیش از پیش برانگیخت.

از آن پس، پاکستان صدها نفر از کارمندان مریکایی را که بسیاری از آنها با سیا و عملیات ویژه نیروهای امریکایی همکاری داشته اند، اخراج کرده است و از صدور مجدد ویزه برای آنها خود داری می کند.

گاردین با اشاره به ابراز نگرانی شدید سلمان بشیر وزیر خارجهٔ پاکستان از فقدان پیشرفت در تلاش های صلح جویانه در افغانستان نوشت: وی با بیان این که نباید مسوولیت روند صلح فقط به دولت افغانستان واگذار شود، جدیت امریکا در پیشبرد مذاکرات مستقیم صلح با رهبری طالبان و امکان پذیری این روند را زیر سوال برده و از عدم اطلاع رسانی به پاکستان در باره مقاصد امریکا انتقاد کرده است.

این مقام پاکستانی معتقد است رویکرد امریکا در افغانستان فاقد " انسجام راهبردی" است و با نزدیک شدن به ضرب الاجل خروج نیروهای امریکایی از افغانستان در جولای آینده، ایجاد هماهنگی در چنین راهبردی ضرورت دارد.

به نوشته این روزنامه، انتظار می رود بشیر اواخر ماه جاری به منظور ترمیم روابط با واشنگتن با این کشور مذاکره کند. در رابطه به نتیجه این مذاکرات، " آصف علی زرداری" رییس جمهور پاکستان برای اولین بار در ماه می رسما از واشنگتن بازدید خواهد کرد.

گاردین به نقل از مقام ارشد امنیتی ذکر شده در ابتدای این مقاله خاطرنشان کرد، پاکستان تنها زمانی می تواند به امریکایی ها در افغانستان کمک کند که از راهبرد آنها آگاهی داشته باشد.

وی با این حال هشدار داده که حملات نظامی امریکا به افغانستان که جنرال " دیوید پترائوس" مغز متفکر آن محسوب می شود و افزایش تلفات در این کشور دستیابی به راه حلی صلح آمیز در این کشور را بسیار دشوار کرده است.

ص۳

برای نشر اعلانات تان به این شماره ها تماس حاصل نمایید: ۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴ / ۰۷۸۳۱۶۰۴۵۰ - ۰۷۰۰۵۹۶۲۰۵ / ۰۷۹۷۸۵۹۰۴۰

ارادهٔ ورځپانه یوازې دسرلیکې ننګه کوې، نورې لیکنې دلیکوال خپل نظر دی، ورځپانه پې مسولیت پر غاړه نه اخلي.

حق الاشتراک :
قیمت یک شماره: (۵) افغانی
سالانه: ۲۰۰۰ افغانی
شش ماهه: ۱۰۰۰ افغانی
برای موسسات و سفارتخانه ها:
سالانه ۳۰۰ دالر امریکایی
شش ماهه ۱۵۰ دالر امریکایی

مرکز نشرات افغان
روزنامهٔ ملی اراده
موسس و صاحب امتیاز: حاجی سید داؤد
مدیر مسوول : خادم احمد
موبایل :- ۰۵ ۵۹۶۲ ۰۷۰۰
Khadem.kabul@yahoo.com
معاون : استاد مرتضی فرحتیار
موبایل :- ۰۷۹۷۲۵۳۱۶۴
Farhatyarm@yahoo.com

ادیتور پشتو: مجیب الرحمن امیری
موبایل :- ۰۷۰۸۸۸۷۰۶۶
دیزاین : انجنیر محمدجمیل " امیری "
همکار تخنیکی: محمدجمیل " احمدی"
مسوول توزیع و بازاریابی: عبدالسمیع
۰۷۰۰۲۴۴۳۸۴
ایمیل:
erada.daily@yahoo.com
آدرس : دهمزنگ، عقب سینمای بریکوت، سرک اول کارته چهار.

ERADA DAILY
Afghan Media Resource center
Establisher and Concessionaire:
Haji sayed Daud
Editor in chief: Khadem Ahmad
Editor: Farhat yar
Pashto Editor: Mojiburahman Amiri
Designer: Eng, Mohammad Jamil Amiry
Address: Behind Baree kout-cinema,
first street of karti-e-char
Email: erada.daily@yahoo.com